

Sygn. akt V Ca 1842/11

POSTANOWIENIE

Dnia 16 kwietnia 2012 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie V Wydział Cywilny-Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Piotr Wojtysiak
Sędziowie:	SSO Maja Smoderek SSO Marzanna Góral (spr.)

Protokolant: Małgorzata Andrychowicz

po rozpoznaniu w dniu 16 kwietnia 2012 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z wniosku A. S. (1)

z udziałem C. S., M. H., L. H., M. F., J. B., K. N., D. N., T. Ś., M. J., E. L., (...) Sp. z o.o.w W., L. S.i E. S.

o rozgraniczenie

na skutek apelacji uczestniczki T. Ś.

od postanowienia Sądu Rejonowego w Piasecznie

z dnia 22 marca 2011 r. sygn. akt I Ns 240/08

postanawia:

1. oddalić apelację

2. zasądzić od T. Ś. na rzecz A. S. (1), C. S., M. H., L. H., M. F., J. B., K. N., D. N., M. J., E. L., L. S.i E. S. kwoty po 180 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt V Ca 1842/11

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 16 maja 2006 roku Burmistrz (...)P.wszczął na wniosek A. S. (1) i C. S. postępowanie rozgraniczeniowe pomiędzy nieruchomością stanowiącą współwłasność M. i S. M. (1), A. i M. S. i A. S. (2) oznaczoną jako działka ewidencyjna o numerze (...), położoną we wsi J. w Gminie P. oraz nieruchomością stanowiącą własność T. Ś., oznaczoną jako działka ewidencyjna o numerze (...), położoną w tej samej miejscowości. Protokół graniczny i mapę sytuacyjną sporządził geodeta uprawniony M. D.. W dniu 27 listopada 2007 roku Burmistrz (...)P. podjął decyzję w przedmiocie umorzenia postępowania rozgraniczeniowego na podstawie art. 34 ustawy z dnia 17 maja 1989 roku prawo geodezyjne i kartograficzne, albowiem na skutek rozbieżności pomiędzy uczestnikami do zawarcia ugody nie

doszło. Wobec braku podstaw do wydania decyzji w sprawie rozgraniczenia w oparciu o art. 33 ust. 1 ww. ustawy sprawę przekazano do rozpoznania sądowi.

Wnioskodawca A. S. (1) wniósł o dokonanie rozgraniczenia według granicy prawnej wskazanej przez uprawnionego geodetę w postępowaniu administracyjnym.

Uczestniczka T. Ś. wносиła o dokonanie rozgraniczenia według ostatniego stanu spokojnego posiadania, podnosząc, że wieloletnie posiadanie przez nią spornego pasa gruntu doprowadziło do nabycia jego własności w drodze zasiedzenia.

Postanowieniem z dnia 9 sierpnia 2004 roku Sąd Rejonowy (...) sygn. akt II Ns 1331/03 odmówił M. M. (1), S. M. (1), A. S. (3), M. S. i A. S. (2) udziału w sprawie w charakterze uczestników wezwał zaś do udziału w sprawie C. S., M. H., L. H., M. F., E. G. (aktualnie L.), M. J., J. B., D. N. i K. N..

Nowowezwani uczestnicy oraz wnioskodawca na rozprawie w dniu 2 lutego 2006 roku wnieśli o dokonanie rozgraniczenia według granicy prawnej wskazanej w opinii biegłego geodety R. K.. Uczestniczka T. Ś. podtrzymała dotychczasowe stanowisko, wobec żądania przez wnioskodawcę rozgraniczenia według granicy prawnej podtrzymała zgłoszony zarzut o zasiedzenie przygranicznego pasa gruntu.

Postanowieniem z dnia 28 maja 2007 roku Sąd Rejonowy (...) w W. sygn. akt II Ns 1331/03 dokonał rozgraniczenia nieruchomości stanowiących działki z obrębu (...) położone we wsi J.gm. P.o nr ewidencyjnym (...) oraz o nr ewidencyjnym (...), dla której Sąd Rejonowy (...) prowadzi KW nr (...) i ustalił, że granica pomiędzy działką nr (...) a działką (...) przebiega w linii między punktami (...), oznaczonymi na mapie sporządzonej w dniu 23 grudnia 2004 roku przez geodetę uprawnionego R. K. i zaewidencjonowanej w (...) Ośrodku (...) pod nr ew. (...), (...). Powyższe postanowienie zostało uchylone na mocy postanowienia z dnia 18 października 2007 roku wydanego przez Sąd Okręgowy w Warszawie w sprawie oznaczonej sygnaturą V Ca 1860/07, na skutek apelacji T. Ś., a sprawa została przekazana do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji.

Wezwani do udziału w sprawie w charakterze uczestników postępowania (...) Sp. z o.o. w W. (3 listopada 2009 roku) oraz L. S. i E. S. (3 marca 2011 roku) przyłączyli się do stanowiska wnioskodawcy i uczestników, którzy wnosili o dokonanie rozgraniczenia zgodnie z granicą prawną bez uwzględniania zarzutu zasiedzenia.

Postanowieniem z dnia 22 marca 2011 roku (sprostowanym na mocy postanowienia z dnia 28 października 2011r. k.863) Sąd Rejonowy w Piasecznie dokonał rozgraniczenia nieruchomości stanowiących działki z obrębu (...) położonych we wsi J., gmina P.o nr ew.:

- (...) dla której Sąd Rejonowy w Piasecznie prowadzi KW (...)

(...) dla której Sąd Rejonowy w Piasecznie prowadzi KW (...)

(...) dla której Sąd Rejonowy w Piasecznie prowadzi KW (...)

(...) dla której Sąd Rejonowy w Piasecznie prowadzi KW (...)

(...) dla której Sąd Rejonowy w Piasecznie prowadzi KW (...)

(...) dla której Sąd Rejonowy w Piasecznie prowadzi KW (...)

(...) dla której Sąd Rejonowy w Piasecznie prowadzi KW (...)

(...) dla której Sąd Rejonowy w Piasecznie prowadzi KW (...)

(...) dla której Sąd Rejonowy w Piasecznie prowadzi KW (...)

(...)wynosiła 2,08 ha natomiast działki (...)ha (k. 345). W wyniku upływu czasu pomiary stały się bardziej dokładne i tak obecnie powierzchnia działek (...)wynosi 19.775m² a (...) wynosi 18.415m².

W toku postępowania rozgraniczeniowego działek (...)i (...), które toczyło się przed Burmistrzem (...)P.i wobec braku zgody stron zakończyło się skierowaniem sprawy do niniejszego postępowania sądowego geodeta M. D.wyznaczył granicę prawną w tym samym kształcie, jak przedstawiał to geodeta J. Z.. W toku postępowania sądowego geodeta R. K.wyznaczył granicę prawną w tym samym kształcie, jak geodeci J. Z.i M. D., (dowód: mapa i opinia biegłego k. 102 - 107). Biegły geodeta S. M. (2)wyznaczył granicę prawną działek (...)i (...)w tym samym kształcie, jak geodeci J. Z., M. D.i R. K..

Sąd Rejonowy wskazał, że powyższy stan został ustalony przez Sąd na podstawie obszernej dokumentacji geodezyjnej, która zawierała niezbędne informacje dla Sądu, jak również biegłego S.który wydawał w niniejszej sprawie opinię końcową. Sąd ustalając stan faktyczny wskazał konkretne dokumenty, które stanowiły jego podstawę dokumentacja z k. 345, 422 - 437, 466 - 469, mapa k. 744. Wykonując zalecenia Sądu Okręgowego zgromadzono obszerną dokumentację znajdującą się na k. 341 - 350, 381 - 396, 421 - 469, 485, 528 - 533, która miała istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie, gdyż stanowiła bazę dla biegłych R. K., który posiłkował się dokumentami z akt w toku kilkakrotnych wyjaśnień składanych przed Sądem, jak również dla biegłego S., który wydał w niniejszej sprawie opinię końcową i w toku rozprawy w dniu 27 stycznia 2011 roku szczegółowo wyjaśniał okoliczności ustalenia przebiegu granicy przedmiotowych działek. Sąd Rejonowy stwierdził, że wyjaśnienia nie byłyby tak pełne i obrazowe gdyby nie przedmiotowa dokumentacja, która nie tylko okazała się niezbędna dla rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie ale i stanowi pełnowartościowe źródło dowodowe a wiarygodność owych dokumentów nie była podważana przez strony i nie budziła wątpliwości Sądu. Podkreślił przy tym, że bardzo istotne dla rozstrzygnięcia w niniejszym postępowaniu były również dokumenty dotyczące kwestii własności przedmiotowych działek takie jak: kopia aktu własności ziemi k. 18, kopie aktów notarialnych k. 19 - 22, 57 - 65, 67 - 71, 73 - 80, akta księgi wieczystej nr (...)a w nich w szczególności wypis z rejestru gruntów k. 16, wypis aktu notarialnego k. 109 - 113, odpisy z ksiąg wieczystych k. 754 - 782. Opierając się na treści tych dokumentów Sąd ustalił stan faktyczny w części dotyczącej właścicieli spornych działek. Zaznaczył jednocześnie, iż rzetelne ustalenie tych kwestii było ważne z uwagi na fakt, iż w toku niniejszego postępowania następowały zmiany w tej kwestii, wobec czego konieczne było wezwanie do udziału w sprawie (...) Sp. z o.o.w W.i E.i L. S.nadto działka (...)została podzielona na 15 działek. Zaznaczył też, że wskazane wyżej dokumenty były niezbędne dla ustalenia stanu faktycznego, który w tym zakresie nie był kwestionowany przez strony, a prawdziwość owej dokumentacji nie była przez nie podważana, jak również nie budziła zastrzeżeń Sądu. Wyjaśnił, że oparł się w znacznej części na odpisach ksiąg wieczystych a nie samych aktach ksiąg wieczystych (za wyjątkiem księgi wieczystej (...)), albowiem ich uzyskanie na potrzeby niniejszego postępowania z przyczyn losowych okazało się niemożliwe (część ksiąg wieczystych tut. Sądu ucierpiała w wyniku powodzi w czerwcu 2010 roku i jest obecnie w trakcie odzyskiwania). W ocenie Sądu jednak brak tych dokumentów, wobec zastąpienia ich odpisami z ksiąg wieczystych był wystarczający dla niniejszego postępowania i odpisy te pozwoliły na ustalenie stanu faktycznego bez najmniejszych wątpliwości.

Dokonując oceny prawnej sąd pierwszej instancji wyjaśnił na wstępie, że w postępowaniu sądowym rozgraniczenie następuje na podstawie jednego z kryteriów przewidzianych w art. 153 kodeksu cywilnego. Są nimi kolejno: stan prawny, ostatni spokojny stan posiadania oraz wszelkie okoliczności. Zaznaczył, że powyższe kryteria wyłączają się wzajemnie, kolejne kryterium może być wzięte pod uwagę dopiero, gdy poprzednie nie dało dostatecznych podstaw do rozgraniczenia. Dlatego też sąd nie może korygować stanu prawnego poprzez ustalenie granicy według ostatniego spokojnego stanu posiadania, a tego ostatniego przez uwzględnienie wszelkich okoliczności (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 września 1981 roku, III CRN 171/81, OSNC 1982, nr 4, poz. 51). Zdaniem Sądu Rejonowego w świetle wyników postępowania dowodowego w szczególności treści opinii biegłego geodety S.zasadnym było uznanie, że wniosek złożony w niniejszej sprawie zasługuje na uwzględnienie poprzez pustelnie granicy w oparciu o stan prawny. Biegły S. M. (2)w odpowiedzi na pytanie Sądu wskazał bowiem, że granica prawną działek (...) (która została podzielona na działki o nr ewid.: (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...)) jest identyczna z granicą określoną na pierworysie gruntów gromady J.sporządzonej przez mierniczego J. Z., opracowana w operacie(...)przez geodetę uprawnionego M. D.i potwierdzona w operacie (...)przez biegłego sądowego R. K.. Biegły

1. naruszenie prawa materialnego, art. 153 kc przez jego niewłaściwą wykładnię polegającą na przyjęciu, że nie kwestionowany, do czasu nabycia sąsiedniej nieruchomości przez wnioskodawcę, wieloletni spokojny stan posiadania nieruchomości przez uczestniczkę postępowania T. Ś. nie stwarzał możliwości rozgraniczenia nieruchomości według tego stanu, tylko pierwszeństwo powinien mieć stan wynikający z aktów własności wydawanych w oparciu o przepisy ustawy z dnia 26 października 1971 r. o uregulowaniu własności gospodarstw rolnych,

2. naruszenie przepisów postępowania, art. 227, 233 i 234 w zw. z art. 13 § 2 kpc polegające na przyjęciu, że zeznania osób, które od lat widywały uczestniczkę postępowania T. Ś. jak uprawiała posiadaną przez siebie nieruchomość, którą otrzymała od swych rodziców w granicach określonych trwałymi i niezmiennymi miedzami nie mogą stanowić wystarczającego dowodu w sprawie o rozgraniczenie, gdyż nie wykazały się wiedzą obejmującą okres czasu wystarczający do nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie,

3. sprzeczność istotnych ustaleń z treścią zebranego materiału dowodowego polegającą na tym, że za niewątpliwy przyjęto materiał geodezyjny wykorzystywany w akcji uwłaszczeniowej, podczas gdy sam biegły R. K. w swych ustnych wyjaśnieniach wskazywał na nie zawsze pewną wartość tego materiału oraz pominięcie okoliczności, że w sprawie o wydanie spornego pasa gruntu uczestniczka postępowania otrzymała od sąsiadów pisemne oświadczenia potwierdzające to, że granica pomiędzy sąsiadującymi ze sobą nieruchomościami nigdy nie była sporna i jej przebieg nie wywoływał wątpliwości,

4. niepełne, sprzeczne z art. 386 § 6 kpc zastosowanie się do oceny prawnej i niepełne wykonanie wskazań zawartych w uzasadnieniu wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 18 października 2007r. sygn. akt V Ca 1860/07 zwłaszcza w zakresie dania bezwzględno pierwszeństwa przy rozgraniczeniu wykreślonej w oparciu o dokumentację geodezyjną granicy w sytuacji, w której ostatni spokojny stan posiadania granicy wskazywał na odmienny jej przebieg niż wynikający z dokumentacji gromadzonej przed czy też w związku z prowadzoną akcją uwłaszczeniową.

Wskazując na powyższe skarżąca wносиła o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Piasecznie, ewentualnie o zmianę zaskarżonego postanowienia przez ustalenie przebiegu granicy według linii wskazanej na szkicu pomiaru kontrolnego sporządzonego przez geodetę uprawnionego A. W. w dniu 6 października 2005r.

Wnioskodawca i pozostali uczestnicy postępowania, za wyjątkiem spółki (...) sp. z o.o. w W. wnosili, która nie zajęła stanowiska w tej kwestii, wnosili o oddalenie apelacji i zasądzenie na ich rzecz kosztów zastępstwa prawnego.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Wbrew stanowisku skarżącej sąd pierwszej instancji dokonał w niniejszej sprawie prawidłowych ustaleń faktycznych i trafnej oceny prawnej. Przedmiotowe ustalenia znajdują oparcie w materiale dowodowym zgromadzonym w sprawie, który został oceniony z zachowaniem reguł określonych w art. 233§1 k.p.c., bez naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów statuowanej tą regulacją. W szczególności nie sposób podzielić zastrzeżeń apelującej odnośnie oceny zeznań świadków, opartych wyeksplikowanym w uzasadnieniu apelacji założeniu, że oczywistym jest, iż „świadkowie zeznawali o stanie który obserwowali, ale który istniał wcześniej”. Tego rodzaju założenia nie można bowiem konstruować, ani w oparciu o reguły logicznego rozumowania, ani zasady doświadczenia życiowego. Wypada przy tym podkreślić, że rodzice wnioskodawczyni H. R. i K. R., którzy potencjalnie mogliby dysponować najlepszą wiedzą co do zakresu granic faktycznego posiadania gruntu użytkowanego przez skarżącą ostatecznie nie potrafili dokładnie wskazać przebiegu miedzy, która na przestrzeni lat miała oddzielać rozgraniczane nieruchomości.

Jako chybiony należy także ocenić zarzut naruszenia art. 227 k.p.c.. Zgodnie z tym przepisem przedmiotem dowodu są fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie. Twierdzenie, że ów przepis został naruszony ma zatem rację bytu tylko w sytuacji, gdy wykazane zostanie, że sąd przeprowadził dowód na okoliczności niemające istotnego znaczenia w sprawie i ta wadliwość postępowania dowodowego mogła mieć wpływ na wynik sprawy, bądź gdy sąd

odmówił przeprowadzenia dowodu na fakty mające istotne znaczenie w sprawie, wadliwie oceniając, iż nie mają one takiego charakteru. W przedmiotowej sprawie skarżąca nie tylko nie wykazała, ale nawet nie wskazywała na zaistnienie tego rodzaju stanu.

W analogiczny sposób należy odnieść się do zarzutu naruszenia art. 234k.c., stanowiącego, że domniemania ustalone przez prawo wiążą sąd, z tym zastrzeżeniem, że mogą być one jednak obalone o ile ustawa tego nie jest możliwe. Formułując ten zarzut skarżąca, reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, nie podjęła bowiem nawet próby skonkretyzowania jakiego to rodzaju domniemania prawne zostało przez sąd pierwszej instancji wadliwie pominięte lub niesłusznie uznane za obalone. Należy przy tym zwrócić uwagę, że instytucja domniemania prawnego, zdefiniowana w przepisie art. 234 k.p.c. konstruowana jest w oparciu o przepisy prawa materialnego a nie procesowego, a jej istota wyraża się w tym, że dowód określonego w normie prawnej faktu zastępuje dowód faktu, z którego dana osoba wywodzi skutki prawne albo bezpośrednio dowód istnienia określonego prawa, stosunku prawnego lub jego istotnego elementu, z tego też względu co do zasady nie jest właściwym wiązanie jej z przepisami prawa procesowego.

Zdaniem Sądu Okręgowego bezzasadne są przy tym zastrzeżenia skarżącej sposobu realizacji wytycznych zawartych w uzasadnieniu postanowienia Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 18 października 2007r. sygn. akt V Ca 1860/07, bowiem stosownie do art. art. 386 § 6 k.p.c. sąd pierwszej instancji miał na względzie wszelkie wskazania w tym zakresie mając jednocześnie na uwadze kryteria rozgraniczenia przewidziane przez ustawodawcę w art. 153 k.c. Sąd Rejonowy dokonał prawidłowej wykładni owej regulacji trafnie odczytując jej rzeczywistą treść i właściwe znaczenie. Wymienione w art. 153 k.c. kryteria rozgraniczenia w istocie wyłączają się wzajemnie, dopóki więc nie zostanie przesądzone, że nie jest możliwe ustalenie granic na podstawie pierwszego kryterium, niedopuszczalne jest posłużenie się dalszymi. W konsekwencji sąd obowiązany jest dokonać rozgraniczenia w pierwszej kolejności według stanu prawnego, jeżeli tylko materiał zebrany w sprawie pozwoli na ustalenie tego stanu, w szczególności pozwoli na ustalenie, do jakiej granicy na gruncie sięga własność właścicieli gruntów sąsiadujących. Przepis ten wymaga należytego wyjaśnienia tytułów własności w aspekcie faktycznym i prawnym (vide orzeczenie SN 2002-06-13, V CKN 1620/LEX nr 56046). Nie ma przy tym wątpliwości co do prawidłowości zastosowania przedmiotowej regulacji w niniejszej sprawie skoro stosownie do tej sąd pierwszej instancji trafnie przyjął, że w przypadku istnienia materiałów dowodowych pozwalających na odtworzenie przebiegu granicy w oparciu o stan prawny, nie zachodzi możliwość odwoływania się do kolejnego kryterium w postaci ostatecznego spokojnego stanu posiadania. To, że nabycie własności na podstawie ustawy z 26 października 1971 r. następowało z mocy prawa, a akty nadania ziemi miały charakter deklaracyjny, w konsekwencji czego dochodziło do nabycia nieruchomości w takiej wielkości, w jakiej była posiadana na dzień wejścia w życie ustawy (czyli na 4 listopada 1971r.), nie oznacza, że wykluczonym jest by przebieg granic nabytej w ten sposób nieruchomości mógł znajdować odzwierciedlenie w odpowiedniej dokumentacji geodezyjnej. W opinii Sądu Okręgowego sąd pierwszej instancji trafnie też skonstatował, że w przedmiotowej sprawie brak było przesłanek do uznania by stan prawny uległ zmianie na skutek zasiedzenia przygranicznego pasa gruntu. Zgodnie z art. 153 k.c., pierwszym kryterium, według którego sąd dokonuje rozgraniczenia nieruchomości, jest kryterium stanu prawnego. Pojęcie to obejmuje również ustalenie spornej granicy między nieruchomościami z uwzględnieniem skutków prawnych wynikających z zasiedzenia części nieruchomości podlegającej rozgraniczeniu, jeżeli była w samoistnym posiadaniu przez okres przewidziany w art. 172 § 1 k.c. przez właściciela nieruchomości do niej przylegającej (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 1967 r., III CR 424/66, OSNCP 1967, nr 14, poz. 206), taka sytuacja w niniejszej sprawie nie została jednak wykazana. Sąd Rejonowy słusznie zauważył, że zasiedzenie jest odstępstwem od zasady nienaruszalności prawa własności i to bardzo daleko idącym oraz skonstatował, że nabycie przez zasiedzenie powinno być traktowane jako instytucja prawna o charakterze wyjątkowym, a wszelkie wątpliwości powinny być tłumaczone na korzyść ochrony własności, bez względu na to, czy chodzi o własność osób fizycznych, Skarbu Państwa, czy innych podmiotów (vide: art. 64 ust. 3 Konstytucji RP oraz wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 października 2003 r., P 3/03, OTK -A 2003, nr 8, poz. 82). Zasadnie też stwierdził, że w świetle brzmienia art. 6 k.c., obowiązek udowodnienia przesłanek nabycia nieruchomości z mocy prawa przez zasiedzenie spoczywał na osobie, która z powyższego wywodziła skutki prawne - a więc na skarżącej uczestniczce. W opinii Sądu Okręgowego trafny jest przy tym pogląd sądu pierwszej instancji, że tak dowody jakich

dostarczyła skarżąca, nie mogły stanowić podstawy stwierdzenia, że doszło do nabycia spornego pasa gruntu w drodze zasiedzenia. W tym miejscu godzi się zauważyć, że postępowanie o rozgraniczenie polega na ustaleniu w terenie linii, do której rozciąga się prawo właścicieli sąsiadujących ze sobą gruntów przy założeniu, że linia ta istnieje, a tylko stała się sporna. Podstawowym kryterium, według którego - stosownie do przepisu art. 153 kc - rozgraniczenie winno nastąpić jest stan prawny przedmiotu rozgraniczenia, a więc stan granic wynikający z dokumentów takich jak mapy, wyrisy z map, operaty geodezyjne, wyniki pomiarów geodezyjnych będących podstawą ewidencji własności gruntów i wpisów w księgach wieczystych. Jeżeli tego rodzaju stan prawny daje się ustalić, to granica winna być ustalona zgodnie z przebiegiem linii granicznych w dokumentach, które Sąd uzna za miarodajne, wyjątkowo natomiast granica może być przesunięta w inne miejsce, jeżeli okaże się, że pasy gruntu wzdłuż tej linii stały się przedmiotem zasiedzenia przez któregoś z uczestników postępowania rozgraniczeniowego. Tylko też w razie uprzedniego ustalenia przebiegu linii granicznej według dokumentów może wchodzić w rachubę kwestia rozgraniczenia z uwzględnieniem nadto zasiedzenia przygranicznych pasów ziemi jako rozgraniczenia według kryterium stanu prawnego granic. Jeżeli bowiem nie można ustalić granicy na podstawie dokumentów zaświadczających o zasięgu prawa własności poszczególnych właścicieli gruntów, to kryterium w postaci tak rozumianego stanu prawnego nie daje się zastosować i wówczas powstaje konieczność skorzystania z drugiego kryterium przewidzianego w art. 153 k.c., a mianowicie z kryterium jakim jest stan ostatniego spokojnego posiadania. Skoro zatem uczestniczka kwestionowała w ogóle aby ustalenie granicy według stanu prawnego bez uwzględnienia kwestii zasiedzenia było możliwe tym samym niezasadnym było jej oczekiwanie ustalenia przebiegu granicy przy uwzględnieniu zmiany tego stanu na skutek zasiedzenia przygranicznego pasa gruntu. Nie ulega bowiem wątpliwości, że warunkiem możliwości rozważania kwestii zasiedzenia przygranicznych pasów ziemi w ramach kryterium stanu prawnego granic gruntów jest uprzednie ustalenie przebiegu linii granicznej według dokumentów zaświadczających o zasięgu prawa własności sąsiadujących ze sobą właścicieli.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.c. w zw. z art. 13§2 k.p.c. oddalił apelację, rozstrzygając o kosztach w instancji odwoławczej na podstawie art. 520 §2 k.p.c. wobec wzajemnej sprzeczności interesów skarżącej oraz oponujących co do uwzględnienia apelacji uczestników postępowania, zastępowanych przez adwokata.